

prima instanță, Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău
judecător: C. Vîrlan
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău
judecători: M. Guzun, A. Nogai, V. Brașoveanu

dosarul nr. 2ra-353/2017

Î N C H E I E R E

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
Lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, Valentina Clevadî
judecători Iuliana Oprea, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Octavian Cazac,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 22 împotriva lui
Octavian Cazac, intervenient accesoriu Societatea de Acțiuni „Termoelectrica” cu
privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin
care s-a respins apelul declarat de Octavian Cazac cu menținerea hotărârii
Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 27 februarie 2013, ÎMGFL nr. 22 s-a adresat în instanță cu cerere de
chemare în judecată împotriva lui Octavian Cazac, intervenient accesoriu SA
„Termocom” (substituită de SA „Termoelectrica”) cu privire la încasarea datoriei
și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că, în baza contului personal
deschis la ÎMGFL nr. 22 pe numele pârâtului, SA „Termocom”, în procedura
falimentului, a livrat energia termică la locul de consum al reclamantului.

Menționează reclamantul, că pârâtul nu a achitat serviciile prestate, astfel
acumulând o datorie, pentru perioada de până la 01 decembrie 2012, în sumă de 3
658,80 lei, fapt confirmat prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor
locative-comunale respective.

Solicită reclamantul încasarea de la pârât, cu titlu de datorie, a sumei de 3
658,80 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 270,00 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016,
s-a admis acțiunea.

S-a încasat din contul lui Octavian Cazac în beneficiul ÎMGFL nr. 22 datoria pentru consumul de energie termică pentru perioada 27 februarie 2010 – 01 decembrie 2012 în sumă de 3 472,45 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 270,00 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 martie 2016 Octavian Cazac a depus cerere de apel prin intermediul căreia a solicitat, casarea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de Octavian Cazac cu menținerea hotărârii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016.

La 30 decembrie 2016, Octavian Cazac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu admiterea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, cu respingerea acțiunii.

Totodată, la 30 decembrie 2016, Octavian Cazac a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere, prin prisma art. 12¹ Cod de procedură civilă, de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

În motivarea cererii a indicat că, reclamantul SA „Termoelectrica” (anterior SA „Termocom” în procedura planului) a înaintat cererea de chemare în judecată împotriva lui Octavian Cazac, prin care a solicitat încasarea datoriei pretinse în mărime de 3 658,80 lei, pentru livrarea energiei termice. În întemeierea cererii reclamantul a menționat Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 și a invocat faptul că pârâtului i s-au livrat în perioada noiembrie 2007 - noiembrie 2012 servicii.

Afirmă că, în cadrul examinării cauzei civile de către Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, prin referința din 22 octombrie 2015 a ridicat excepția de neconstituționalitate în privința unor prevederi din actele normative menționate din prezenta sesizare, însușindu-și argumentele de neconstituționalitate invocate de autorii sesizarea nr. 33a/2011.

Însă, atât prima instanță, cât și instanța de apel au respins excepția de neconstituționalitate, întemeindu-se pe decizia Curții Constituționale nr. 7 din 30 decembrie 2011.

Consideră că respingerea sesizărilor contravine Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, fiindcă o excepție de neconstituționalitate poate fi respinsă doar dacă există deja hotărâre a Curții Constituționale care are ca obiect toate prevederile contestate. Or, excepția ridicată de subsemnat se referă nu doar la actul normativ vizat de decizia Curții Constituționale nr. 7 din 30 decembrie 2011, ci și alte două legi, care au fost invocate ca abilitând Guvernul să adopte prevederile contestate din Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002. Sistarea procesului în privința prezentei sesizări ar echivala cu privire a accesului liber la justiție, fiindcă subsemnatul s-ar

pomeni în situația în care nu poate invoca nici excepția de neconstituționalitate, nici cea de ilegalitate (actele atacate nefiind pasibile de control al legalității în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000).

Pe cale de consecință, susține că prevederile contestate prin prezenta sesizare, au relevanță directă în litigiul aflat pe rolul Curții Supreme de Justiție, deoarece prima instanță și instanța de apel le-au invocat în partea motivantă a hotărârilor judecătorești, iar recursul formulat de către subsemnat la Curtea Supremă de Justiție se întemeiază pe împrejurarea că respectivele hotărâri judecătorești au aplicat o lege care nu trebuia aplicată (adică a aplicat prevederile contestate prin prezenta sesizare).

Octavian Cazac consideră că, în speță prin respingerea de către instanțele de judecată a excepției de neconstituționalitate se încalcă prevederile art. 16, art. 58 și art. 132 din Constituția Republicii Moldova, precum se încalcă și principiul economiei de piață și a protecției concurenței.

Susține Octavian Cazac că prin prevederile contestate autoritățile au creat o situație discriminatorie, încălcând astfel principiul constituțional al egalității cetățenilor în fața legii, statuat de art. 16 din Constituție, deoarece consumatorii debransați de la sistemul centralizat de termoficare achită atât costul gazului natural consumat, conform indicațiilor contoarelor instalațiilor autonome de încălzire, cât și energia termică neutilizată, livrată prin sistemul centralizat, astfel, observându-se situația privilegiată a consumatorilor racordați din start la centrale autonome de termoficare și care, în virtutea acestui fapt, nu vor achita plățile respective.

Solicită Octavian Cazac supunerea controlului constituționalității pct. 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, precum și a art. 21, art. 23 alin. (3) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, și art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, în partea în care abilitază Guvernul cu dreptul de a institui obligații de plată în sarcina consumatorilor debransați de la sistemul centralizat de termoficare, în absența unui contract și pentru un serviciu care nu a fost solicitat de consumator.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de Octavian Cazac, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, din următoarele considerente.

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi

aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Totodată, Curtea Constituțională a hotărât că judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Curtea Supremă de Justiție, nu are în competență de a decide admisibilitatea sesizării, întrucât Curtea Constituțională a constatat că sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Totuși, aplicând *mutatis mutandis* raționamentele expuse de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, se reține următoarele.

Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție:

În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță pct. 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, precum și a art. 21, art. 23 alin. (3) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, și art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr.913-XIV din 30 martie 2000, ține de competența Curții Constituționale.

Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu.

Fiind ridicată de către pârâtul Octavian Cazac în dosarul 2ra-353/2017, care se află la examinare în ordine de recurs la Curtea Supremă de Justiție, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul abilitat cu acest drept.

Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

În acest sens, Curtea Constituțională a relevat că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost investită prin articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.

În acest sens, Curtea Supremă de Justiție urmează să constate dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, și dacă sub imperiul acestora sau născut raporturi juridice care continuă să producă efecte și sunt determinante pentru soluționarea chestiunii.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Colegiul reține că prevederile contestate, în partea pct. 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 au constituit anterior obiectul controlului constituționalității, iar în partea art. 21, art. 23 alin. (3) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, și art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000 nu au constituit anterior obiectul controlului constituționalității.

Astfel, una din condițiile de ridicare a excepției de neconstituționalitate este faptul că nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Aici, Colegiul reține că prin decizia Curții Constituționale nr. 7 din 30 decembrie 2011 a fost sistat procesul privind controlul constituționalității prevederilor pct. 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁵ din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Prin urmare, reținând că decizia Curții Constituționale nr. 7 din 30 decembrie 2011 este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării, Colegiul consideră neîntemeiată cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de Octavian Cazac, în această parte.

O altă condiție de ridicare a excepție de constituționalitate reprezintă faptul ca obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

În acest context, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție, relevă următoarele.

Conform art. 31 alin. (1) – (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, Curtea Constituțională examinează numai

chestiuni ce țin de competența ei. Sunt supuse controlului constituționalității numai actele normative adoptate după intrarea în vigoare a Constituției adoptate la 29 iulie 1994.

Astfel, prin prisma normei precitate, legiuitorul instituie limitele de competență a autorității de jurisdicție constituțională.

Or, Octavian Cazac prin cererea de ridicare a excepție de constituționalitate solicită supunerea controlului constituționalității a prevederilor art. 21, art. 23 alin. (3) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, care a fost adoptată până la intrarea în vigoare a Constituției Republicii Moldova.

Prin urmare, și acest capăt de cerere a lui Octavian Cazac este neîntemeiat, în cazul în care nu cade sub incidența prevederilor art. 12¹ Cod de procedură civilă.

Colegiul reține că, o a treia condiție de ridicare a excepție de constituționalitate reprezintă aplicarea prevederilor contestate la soluționarea cauzei.

În acest context, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție, relevă următoarele.

La caz, esența litigiului constă în încasarea datoriei la serviciile prestate și cheltuielilor de judecată, formate din achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii.

În acest sens, Colegiul conchide, norma constituționalitatea care se contestă și anume art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 37 din 19 martie 2015, în vigoare din 17 aprilie 2015, prevede că, în cazul în care consumatorul nu achită serviciul respectiv în termenul indicat în factură, acestuia i se vor calcula penalități pentru fiecare zi de întârziere. Cuantumul penalității nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele acordate de băncile comerciale în monedă națională, pentru un an, înregistrată în anul precedent și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.

Astfel, se menționează că atât prima instanță, cât și instanța de apel, la soluționarea cauzei, nu au aplicat prevederile art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, însă, anexei nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Prin urmare, Colegiul reține că, prin prisma prevederilor 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, în vigoare, Guvernul nu a fost abilitat cu dreptul de institui obligații de plată în sarcina consumatorilor debransați de la sistemul centralizat de termoficare, chiar dacă Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea

apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la /reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă a fost elaborat în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul locativ, Legea cu privire la protecția drepturilor consumatorilor, Legea cu privire la arendă, Legea condominiului în fondul locativ, altor documente normative și stabilește modul de achitare de către proprietarii, chiriașii și locatarii de apartamente, încăperi locuibile în cămine și încăperi cu altă destinație decât aceea de locuințe a plăților pentru serviciile locative, comunale și necomunale și reglementează relațiile contractuale între furnizorii (gestionarii) și consumatorii acestor servicii.

Or, art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, în vigoare, stabilește posibilitatea încasării penalităților pentru fiecare zi de întârziere, în cazul în care consumatorul nu achită serviciul respectiv în termenul indicat în factură, și nicidecum nu abilitează Guvernul cu dreptul de a institui obligații de plată în sarcina consumatorilor debransați de la sistemul centralizat de termoficare.

Astfel, speței date nu-i sunt aplicabile prevederile art. 12¹ Cod de procedură civilă, care expres indică că dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Deci, având în vedere cele menționate mai sus, rezultă netemeinicia cererii lui Octavian Cazac privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Distinct de cele expuse supra, Colegiul relevă că, sesizarea abordează în esență situații de fapt cu caracter litigios. Or, Curtea Constituțională nu este competentă a analiza aplicarea unei dispoziții legale unei situații concrete.

La fel, instanța de recurs menționează că, soluționarea litigiilor concrete între persoane concrete este atribuția exclusivă a instanțelor judecătorești, acestea fiind și singurele în măsură să cuantifice *in concreto* efectele aplicării normei la situația de fapt dedusă instanței.

În concluzie, Colegiul reține că este de competența instanței de judecată de a stabili dacă pentru fiecare caz în parte sunt respectate dispozițiile Legii și prin urmare cererea depusă de Octavian cazac privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a pct. 8, 8¹, 8², 8³, 8⁴ și 8⁶ din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, art. 21, art. 23 alin. (3) ale Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993, și art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 2000, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea lui Octavian Cazac privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat

DECIZIE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Valentina Clevadî
Iuliana Oprea, Ion Druță, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Octavian Cazac,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 22 împotriva lui
Octavian Cazac, intervenient accesoriu Societatea de Acțiuni „Termoelectrica” cu
privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016, prin
care s-a respins apelul declarat de Octavian Cazac cu menținerea hotărârii
Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La 27 februarie 2013, ÎMGFL nr. 22 s-a adresat în instanță cu cerere de
chemare în judecată împotriva lui Octavian Cazac, intervenient accesoriu SA
„Termocom” (substituită de SA „Termoelectrica”) cu privire la încasarea datoriei
și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că, în baza contului personal
deschis la ÎMGFL nr. 22 pe numele pârâtului, SA „Termocom”, în procedura
falimentului, a livrat energia termică la locul de consum al reclamantului.

Menționează reclamantul, că pârâtul nu a achitat serviciile prestate, astfel
acumulând o datorie, pentru perioada de până la 01 decembrie 2012, în sumă de 3
658,80 lei, fapt confirmat prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor
locative-comunale respective.

Solicită reclamantul încasarea de la pârât, cu titlu de datorie, a sumei de 3
658,80 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 270,00 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016,
s-a admis acțiunea.

S-a încasat din contul lui Octavian Cazac în beneficiul ÎMGFL nr. 22
datoria pentru consumul de energie termică pentru perioada 27 februarie 2010 –
01 decembrie 2012 în sumă de 3 472,45 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei
de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 270,00 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 martie 2016 Octavian Cazac a depus cerere de apel prin intermediul căreia a solicitat, casarea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 s-a respins apelul declarat de Octavian Cazac cu menținerea hotărârii Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016.

La 30 decembrie 2016, Octavian Cazac a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu admiterea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, cu respingerea acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, indicând că, instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, și anume prevederile art. 1389 Cod civil, art. 12, art. 16 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105-XV din 13 martie 2003.

A mai indicat că, instanțele au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, și anume nu urmau a fi aplicate prevederile Hotărârii de Guvern nr. 191 din 19 februarie 2002.

Totodată, susține că instanțele de judecată eronat au respins excepția de neconstituționalitate, referindu-se la decizia Curții Constituționale nr. 7 din 30 decembrie 2011 (sesizarea nr. 33a/2011), deoarece în excepția de neconstituționalitate ridicată de recurent a fost invocată și neconstituționalitatea art. 21, art. 23 al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10 martie 1993 și art. 14 alin. (4) din Legea condominiului în fondul locativ nr. 913-XIV din 30 martie 200, în partea în care abilitază Guvernul RM cu dreptul de a institui obligații de plată în absența unui contract și pentru un serviciu care nu a fost solicitat de consumator.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat la 30 decembrie 2016, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

După cum denotă actele cauzei, înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Octavian Cazac, intervenient accesoriu SA „Termoelectrica”, ÎMGFL nr. 22 a

solicitat încasarea de la pârât, cu titlu de datorie, a sumei de 3 658,80 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 270,00 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și a dispus încasarea din contul lui Octavian Cazac în beneficiul ÎMGFL nr. 22 datorita pentru consumul de energie termică pentru perioada 27 februarie 2010 – 01 decembrie 2012 în sumă de 3 472,45 lei și cheltuielile legate de achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 270,00 lei.

Judecând apelul declarat de Octavian cazac, instanța de apel a găsit necesar de a respinge apelul și a menține hotărârea primei instanțe, considerând că aceasta este întemeiată și legală.

În susținerea soluției date instanța de apel a reținut că în speță, prima instanță just a constatat faptul temeiniciei pretențiilor înaintate de ÎMGFL nr. 22, și prin hotărârea emisă a admis acțiunea.

Colegiul reiterează că, conform art. 59, art. 60 Codul cu privire la locuințe (în vigoare la momentul formării datoriei), plata pentru serviciile comunale (apă, gaz, energie electrică, termică și alte servicii) se încasează în afară de chirie potrivit tarifelor, aprobate în modul stabilit. Chiriașul este obligat să plătească la timp chiria și pentru serviciile comunale.

Potrivit art. 572 alin. (1) – (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Astfel, potrivit materialelor cauzei rezultă că, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile și Extrasului din fișa locuinței nr. 112125, apartamentul nr. 60 din str. Cahul 8/2, mun. Chișinău aparține cu drept de proprietate lui Octavian Cazac.

Iar, conform informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale eliberată de ÎM „Infocom” datorita pârâtului față de ÎMGFL nr. 22 pe perioada de până la 01 decembrie 2012 constituie suma de 3658,80 lei.

Tot, materialele cauzei denotă că apartamentul nr. 60 din str. Cahul 8/2, mun. Chișinău a fost deconectat de la rețeaua centralizată de energie termică din 2003.

Potrivit pct. 8 din anexa nr. 7 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările ulterioare, în vigoare la momentul formării datoriei, în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în

stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii. Plata în mărime de 20%, stabilită în alineatul unu din prezentul punct, va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor, la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Totodată, conform pct. 81 al aceluiași Regulament, în cazul deconectării integrale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, cu instalarea altei surse de încălzire pentru întreținerea temperaturii constante în încăperea la un nivel de cel puțin +18°C, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 10%, începând cu 01 octombrie 2011; 15%, începând cu 01 octombrie 2012; 20%, începând cu 01 octombrie 2013 din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine). Plata stabilită în alineatul unu din prezentul punct va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Prevederi similare sunt reglementate și în pct. 83 al aceluiași Regulament, în vigoare la momentul formării datoriei, conform căruia luând în considerare existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii, în cazul deconectărilor parțiale deja efectuate a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de: 100% – pentru suprafața încăperilor conectate; 20% – pentru suprafața încăperilor deconectate.

Mai mult, Colegiul consideră că, instanța de apel just a reținut și prevederile art. 355 alin. (1) Cod civil, care stipulează că, dacă într-o clădire există spații cu destinație de locuință sau cu o altă destinație având proprietari diferiți, fiecare dintre aceștia dețin drept de proprietate comună pe cote-părți, forțată și perpetuă, asupra părților din clădire, care, fiind destinate folosinței spațiilor, nu pot fi folosite decât în comun.

Potrivit pct. 5 lit. a) din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului

nr. 191 din 19 februarie 2002, cu modificările ulterioare, în vigoare la momentul formării datoriei, servicii comunale includ și încălzirea caselor individuale, apartamentelor, încăperilor locuibile în cămine și încăperilor de uz comun din blocurile locative și cămine.

Prin prisma normelor precitate, Colegiul consideră corectă argumentarea instanței de apel prin care a indicat că, pârâtul, indiferent de faptul, că dispune de sistem de încălzire autonomă, trebuie să plătească 20% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luând în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele inginerești de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Astfel, materialele cauzei cert denotă că, pentru serviciile locativ comunale din luna octombrie 2011, recurentului i-a fost calculat și îndreptată spre achitare costul energiei termice în proporție de 10 % din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului. Ulterior, din octombrie 2012 i-a fost calculat în proporție de 15%, iar din luna octombrie 2013 apelantului i-a fost calculat în proporție de 20% din costul energie termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului.

Urmare a celor supra relatate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel, reieșind prevederile legale privind termenul de prescripție, corect a concluzionat că acțiunea a fost înaintată la 27 februarie 2013, datoria fiind încasată pentru perioada de la 27 februarie 2010, suma pretinsă fiind diminuată cu 3,65 lei, iar suma pretinsă fiind diminua până la 3472,45 lei.

Colegiul consideră relevante și prevederile art. 25 alin. (1) din Legea serviciilor publice de gospodărire comunală nr. 1402-XV din 24 octombrie 2002, conform căruia, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

De asemenea, în partea argumentului lui Octavian Cazac privind lipsa relațiilor contractuale cu ÎMGFL nr. 22, instanța de apel corect a reținut că în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor ne locative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, fie să conteste în modul prevăzut de lege. În acest sens se reține că la materialele cauzei lipsesc acte, înscrisuri sau alte probe de ar indica asupra faptului că apelantul a contestat facturile expediate de către intimat.

Prin prisma celor supra relatate, Colegiul consideră corectă soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii, soluție menținută prin decizia instanței de apel.

Cele supra relatate, în ansamblu atestă faptul că, concluzia instanței de apel este justă, având la bază un cumul de dovezi administrate, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, iar argumentele aduse de recurent în susținerea poziției sale, sunt pur declarative și fără un suport legal și probatoriu.

Urmare a celor supra indicate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic susținerile recurentului precum că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea pricinii, nefiind dovedite circumstanțele considerate de instanță ca stabilite, iar concluziile instanței expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, deoarece acestea contravin constatărilor relatate.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.art. 444, 445 alin. (1) lit. a), 445 alin.(3) Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ Lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Octavian Cazac.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 11 octombrie 2016 și hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 22 împotriva lui Octavian Cazac, intervenient accesoriu Societatea de Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valentina Clevadî

judecători

Iuliana Oprea

Ion Druță

Dumitru Mardari

Galina Stratulat